

BOŠNJAČKA STRANKA

KOALICIJA „ALBANCI ODLUČNO“ – FORCA, DUA i AA

HRVATSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	9. 12	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-37		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 07-12-1/18

Datum: 07.12.2018. godina

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Obavještavamo Vas da će na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika manjinskih partija, potpredsjednik Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu, postaviti pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore na sedmoj – posebnoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2018. godini koja je zakazana za 12. decembar 2018. godine.

Šef kluba poslanika,
mr Ervin Ibrahimović

FORÇA

ERE DEMOKRATIKE

Bul. Skenderbeu pn/bb 85360 Ulqin/Ulcinj Tel.: +382 030 401 760 info@forca.me

SKUPŠTINA CRNE GORE
Pitanje za Predsjednika Vlade
g. Duško Marković

Ulqin/Ulcinj, 09.12.2018

Nr.

Br. 09-12-pK/18

Poštovani Predsjedniče Vlade Markoviću,

U skladu sa članom 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, kao ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika BS, koalicije "Shqiptarët të vendosur / Albanci Odlučno" (Forca, UDSH dhe ASH) i HGI upućujem Vam sljedeće pitanje:

Poštovani Predsjedniče Vlade Markoviću,

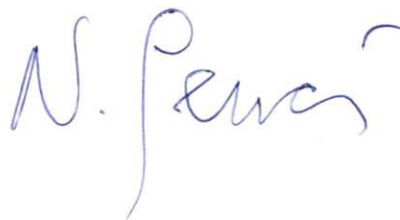
Koje aktivnosti je Vlada Crne Gore preduzela od dana njenog formiranja, 28. novembra 2016 godine do danas na polju unapređenja prava manjinskih naroda i manjinskih nacionalnih zajednica u sprovođenju Ustavnih odredbi iz člana 79 Ustava Crne Gore? Molim Vas da mi navedete što namjeravate da sprovedete u narednom periodu?

Obrazloženje

Obrazloženje pitanja ću dati na samoj sjednici, a očekujem i pisani odgovor.

S poštovanjem,

Genci Nimanbegu,
potpredsjednik Skupštine
poslanik koalicije „Shqiptarët të Vendosur / Albanci Odlučno”

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLIJENO:	31. 12	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-1/18-37/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 5195

Podgorica, 26. decembar 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 12. decembra 2018. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S uvažavanjem,

Duško Marković

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani prvi ministre Markoviću,

u skladu sa članom 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore kao ovlašćeni predstavnik Kluba Bošnjačke stranke, Koalicije „Shqiptaret te vendosur – Albanci odlučno“ – Forca, DUA i AA i Hrvatske građanske inicijative postavljam Vam sljedeće pitanje:

Koje aktivnosti je Vlada Crne Gore preduzela od dana njenog formiranja, 28. novembra 2016. godine do danas na polju unapređenja prava manjinskih naroda i manjinskih nacionalnih zajednica u sprovođenju Ustavnih odredbi iz člana 79 Ustava Crne Gore? Molim Vas i da mi navedete što namjeravate da sprovedete u narednom periodu?

OBRAZLOŽENJE

U obrazloženju pitanja, moram istaći da život je zbilja prebrz i puno stvari teku brže od našeg planiranja. Ako mi kao odgovorni društveni predstavnici i predstavnici naroda ne reagujemo na vrijeme, neke stvari se ponavljaju ali ne u istom obliku, ponavljaju se možda u težem obliku i nešto što ne možemo riješiti.

Ovo pitanje sam postavio, jer želim prvenstveno javnost Vrne Gore, medije, građane, a i Vladu posebno podsjetiti, koja su to manjinska prava. Član 79 govori o zaštiti inditeta posebnih manjinskih prava i kaže, slovi:

Pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, jemče se prava i slobode koje mogu koristiti pojedinačno ili u zajednici sa drugima.

Tačka 1: Na izražavanje, čuvanje, razvijanje i javno ispoljavanje nacionalne, etničke, kulturne i vjerske posebnosti;

Tačka 2: na izbor, upotrebu i javno isticanje nacionalnih simbola i obilježavanje nacionalnih praznika;

Tačka 3: na upotrebu svog jezika i pisma u privatnoj, javnoj i službenoj upotrebi;

Tačka 4: na školovanje na svom jeziku i pismu u državnim ustanovama i da nastavni programi obuhvataju i istoriju i kulturu pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Tačka 5: da u sredinama sa značajnim učešćem u stanovništvu organi lokalne samouprave, državni i sudski organi vode postupak i na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Tačka 6: da osnivaju prosvjetna, kulturna i vjerska udruženja uz materijalnu pomoć države;

Tačka 7: da sopstveno ime i prezime upisuju i koriste na svom jeziku i pismu u službenim ispravama;

Tačka 8: da u sredinama sa značajnim učešćem u stanovništvu tradicionalni lokalni nazivi, imena ulica i naselja, kao i topografske oznake budu ispisani i na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Tačka 9: na autentičnu zastupljenost u Skupštini Crne Gore i skupštinama jedinica lokalne samouprave u kojima čine značajan dio stanovništva, shodno principu afirmativne akcije;

Tačka 10: na srazmjernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave;

Tačka 11: na informisanje na svom jeziku;

Tačka 12: da uspostavljaju i održavaju kontakte sa građanima i udruženjima van Crne Gore sa kojima imaju zajedničko nacionalno i etničko porijeklo, kulturno-istorijsko nasljeđe, kao i vjerska ubjeđenja;

Tačka 13: na osnivanje savjeta za zaštitu i unapređenje posebnih prava.

Poštovani predsjedniče Vlade, mislim da je ovo jedna veoma velika tematika, ali želim iskoristiti priliku da posebno apostrofiram, što je za nacionalne zajednice potrebno u zaštiti idnetiteta, posebno u četiri tačke ovog člana Ustava.

Autentična zastupljenost u Skupštini Crne Gore i skupštinama jedinica lokalne samouprave, u kojima čine značajan dio stanovništva shodno principu afirmativne akcije. To je jedan izazov za albanske manjinske zajednice, posebno u dva posljednja izborna ciklusa. Po ocjeni naših političkih subjekata Zakon, iako ima afirmativnu akciju, jako je oštetio jer smo pošli sa pozicije da smo 2011.godine kada smo imali posebnu izbornu jedinicu.

Stav 4: „na svom jeziku i pismu u državnim ustanovama, i da nastavni program i obuhvataju istoriju, kulturu manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.“ Ovo je pitanje koje nikad nije aktualizovano, jer imamo dobru osnovu za školovanje, ne samo iz ove države, društvenog sistema. Po mom shvatanju, u Crnoj Gori postoji, školovanje na dva jezika, na većinskom jeziku i na albanskom jeziku. Takav je školski sistem. Apeliram da iz Vaše Vlade dajemo konačno novu snagu u unapređenju ovog segmenta Ustavne odredbe.

Poštovani Ministre, ovo pitanje Vam postavljam iz razloga što smo prošle sedmice imali dva slučaja i u Ulcinju i u Tuzima gdje se naše pravo na obilježavanje i korišćenje nacionalnih simbola nije poštovalo od strane policije. Zahvaljujem.

ODGOVOR

Poštovani gospodine Nimanbegu,

Iako je Crna Gora primjer multietničkog i multikonfesionalnog sklada i država u kojoj su manjinski narodi više puta, bezrezervno i u vrijeme velikih izazova, potvrdili privrženost našoj Državi – uvijek je pravi trenutak i uvijek sam raspoložen da govorimo o mogućnostima unapređenja uslova za poštovanje prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori, definisanih Ustavom.

Prije nego nastavim sa odgovorom, želim da jednu stvar učinim jasnom: Vlada se dosljedno zalaže za punu afirmaciju prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Institucije države Crne Gore ostaće garant punog uživanja manjinskih prava utvrđenih Ustavom i zakonima. Sa druge strane, unapređenjem zakonskih rješenja u saradnji sa Parlamentom, posvećeno radimo na kontinuiranom poboljšanju uslova za dostojanstven život i rad manjinskih zajednica.

Imajući u vidu da se Vaše interesovanje, poslaniče Nimanbegu, konkretno odnosi na period mandata ove Vlade, dozvolite da ukažem na nekoliko važnih činjenica kojima su doprinijele izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama, kao krovnog propisa, koji je usvojen u aprilu 2017. godine.

Ovim zakonskim rješenjem izvršena je reforma Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, koja je fokusirana na sprečavanje potencijalnog konflikta interesa, kao i na podizanje kvaliteta monitoringa i evaluacije podržanih projekata. Takođe, značajno je unaprijeđeno funkcionisanje Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina, kao i Savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Značajna su i sredstva koja se opredjeljuju za rad institucija koje se primarno bave manjinskim pravima, pa u brojkama to izgleda ovako:

U Budžetu se za funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava opredjeljuje najmanje 0.15% od tekućeg budžeta. Ukupni planirani budžet Fonda za 2019. godinu iznosi oko 1.360.000,00 eura. Od ovog iznosa do 30% se izdvaja za rad Fonda dok se ostatak sredstava raspodjeljuje za finansiranje projekata.

Takođe, savjetima za funkcionisanje i realizaciju programskih sadržaja obezbjeđuju se sredstva u iznosu od najmanje 0,05% tekućeg budžeta i u ovoj godini iznosila su 600.000 eura.

I budžet Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina ove godine zabilježio je povećanje u iznosu od oko 5% u odnosu na prethodnu godinu, pa tako ove godine iznosi preko 300.000 eura.

Takođe, na temelju prava definisanih članom 79 Ustava, kroz izmjene i dopune pomenutog Zakona, u jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica čine većinu ili 5 % stanovništva, definisano je da u službenoj upotrebi bude i jezik tih manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, a što su pozdravila i nadležna tijela Savjeta Evrope.

Na kraju, složit ćemo se da su ove izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama iz aprila 2017. godine bile ključne za jačanje institucionalne podrške ostvarivanju manjinskih prava i sloboda.

Uvaženi poslanice,

Na liniji Vašeg obrazloženja, članom 79 stav 1, tačka 2 Ustava Crne Gore utvrđeno je pravo manjinskih naroda na izbor, upotrebu i javno isticanje nacionalnih simbola i obilježavanje nacionalnih praznika.

U tom kontekstu podsjećam i da je Vlada Crne Gore novembra 2017. godine utvrdila i Predlog Zakona o izboru, upotrebi javnom isticanju nacionalnih simbola, u cilju unapređenja važećih odredaba.

Za sada upotreba i javno isticanje nacionalnih simbola u Crnoj Gori se vrši na način i pod uslovima predviđenim važećim zakonskim rješenjem dok isticanje ili upotreba simbola druge države, bez odobrenja ili javnog poziva, predstavlja prekršaj shodno Zakonu o javnom redu i miru. To su rješenja koja su u postojećem zakonodavstvu, a koja ćemo, nadam se mijenjati.

Informisan sam da ste upravo Vi, potpredsjedniče Nimanbegu, posljednjeg dana novembra ove godine, podnijeli Skupštini Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom redu i miru. Takođe, ministar unutrašnjih poslova informisao me da će u toku ovog mjeseca njegov resor predložiti Vladi tekst zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom redu i miru, a sve sa ciljem usaglašavanja zakonskih normi, odnosno stvaranjem pretpostavki za uživanje prava i sloboda koje su Ustavom zajamčene manjinskim narodima i zajednicama.

Ali, do tada, svi moramo poštovati zakone koje je donio ovaj Dom i odluke pravosudnih organa utemeljene na tim zakonima.

Takav pristup slijede sve demokratske i ozbiljne države i gotovo da nema ni jedne države u svijetu koja na takav način ne štiti svoje dostojanstvo i svoje državne simbole. Hvala na pažnji i vjerujem da ćemo do kraja decembra ili najkasnije u martu ova pitanja imati rješena i da nam se ovakve stvari više nikada ne ponavljaju.